

מרן מואזר זעזר אנל

לעילוי נשמת
שרלו (שרל) בן ריקה סעדון ז"ל

פרשת עקב

י"ל בסיוע המשרד לשרותי דת

כג אב תשע"ט | גיליון מס' 285

אמרותיו

**"לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכרך
ובקומך" (יא, ט).**

בכנס "בני התורה" שנערך בחודש סיון התשס"ו, האריך מרן רבינו הגדול וצוקללה"ה בדברי חיזוק חוצבי להבות אש, על חובת השקידה וההתמדה הנדרשת מלומדי התורה:

להיות תלמיד חכם אמיתי צריך שקידה רבה, יומם ולילה, לא יותר על אף רגע, אפילו כשהוא הולך או נוסע גם כן ילמד, נוסע משכונה לשכונה, נסיעה של עשר דקות, גם יקח עמו ספר, ובזמן הנסיעה יפתח אותו וילמד, יתחבא שם באיזה זווית באוטובוס, באיזו "נקרת צור" וישב שם וילמד, דף אחר דף וקובץ על ידי רבה, כמה שיספיק, **כיון שהוא לומד וחוזר ולומד וחוזר, בסופו של דבר יהיה גדול הדור.**

הנה עני שאוסף כסף, הרי הוא שמח על כל פרוטה שאוסף, ולכאורה מה יעשה בפרוטה הקטנה הזאת? אלא שהוא יודע שפרוטה מצטרפת לפרוטה, וכמו שכתוב בישעיה (נט, י): וילבש צדקה כשריון, ודרשו חז"ל (בבא בתרא טז, ט), מה השריון הזה כל קליפה וקליפה שבו מצטרפת לשריון גדול, והוא יגן עליו במלחמה, כך כל פרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול, וכך זה ממש בלימוד, בהתמדה ובשקידה.

כמה צריך להשתדל שיהיה כל מוחו מרוכז רק בלימוד, יחשוב רק על הלימוד, הולך בדרך - יהרהר בלימוד ויקיים בעצמו "בשבתך בביתך ובלכתך בדרך", לא יפסיד אפילו דקה אחת.

וסיפר מרן זיע"א על עצמו: אני זוכר כשהייתי צעיר, בליל שבת קודש, היינו באים לסעודה ומתארגנים לעשות קידוש, אבל עד שמסתדרים, עד שמתיישבים, לוקח זמן, ואני - כל השבת הייתי אוהז בידי איזו גמרא קטנה, והייתי גומר עמוד, שני עמודים, כמה שיכול, גמרות שלימות סיימתי בצורה כזאת...

כל רגע יהיה יקר אצל האדם מפנינים, לא יאמר אחר כך, אלא יתמסר באמת לתורה, וכך יהיה גדול באמת.

(משוש תבל-דברים, עמוד קסז-קסח).

משלחן הראשון לציון

זמן נץ החמה

(מתוך קובץ בית יוסף - גליון כז).

בס"ד, יג תמוז תשע"ו

לכבוד הרב הגדול וכו'

ראיתי את אשר דן בענין אופק השקיעה והזריחה, ואם הולכים אחר הנץ הנראה. או הנץ האסטרונומי, שיש בזה סתירה במה שמבואר בספר ילקו"י קיצור ש"ע, דשם נתבאר שהנכון ללכת אחר הנץ האסטרונומי, ואילו בספר עין יצחק ח"ג מובא להתפלל בזמן הנץ הנראה, ולא הנץ האסטרונומי, הנה ע"ש בהערה שנתבאר, שמתחלה חשבנו כמ"ש בשו"ת איש מצליח, דזמן הנץ הוא לאחר יציאת כל גוף השמש, דלו יהי אלא ספק, עדיף להתפלל מאוחר מאשר להקדים, שאם יקדימו הוי תפילה בזמן עמוד השחר שהיא תפלה בדיעבד. וראה מה שכתבו בנידון זה בשו"ת רב פעלים ח"ב (ס"ג) ובכה"ח, וכך כתבנו (לפני קרוב לעשרים שנה) בס' שארית יוסף ח"ב (ס"ט).

אולם לאחר התבוננות נוספת בנידון, נתברר לנו שאדרבה ההולכים לפי לוח כסא רחמים נכשלים בביטול תפלה בנץ, כי מדברי כל הפוסקים הקדמונים מבואר שהולכים בנץ החמה אחר היראות תחלת גלגל השמש, ולא אחר הגלות כל גלגל השמש, וכך משמע מהראשונים. וכך נהגו בכל הדורות, ואיך אפשר לעשות את כל הגדולים בדורות

הקודמים, שכולם טעו, ורק כסא רחמים יודעים. לאור זאת חשבנו יותר בנידון, והארכנו בזה בס"ד בעין יצחק, ואכן זמן הנץ הוא בתחלת היראות השמש, מלשון הנצו הרימונים, נתת ליראך נס להתנוסס, דהיינו מלשון ניצוץ. וכן שמענו את עורכי הלוח ביכורי יוסף, ואשר כמה חכמים מירושלים וטבריה, הישוו את זמני הנץ כשנראית תחלת יציאת גלגל החמה מעל האופק, עם הנץ לפי מודל טופוגרפי ממוחשב של אר"י, ויצאו הדברים מדויקים בתכלית הדייק. ומסתבר שכן עיקר להתפלל לפי זמני הנץ שלהם, וכן הסכים מרן מלכא פוסק הדור אאמו"ר וצוק"ל, והורה לנהוג ע"פ לוח ביכורי יוסף, או פורת יוסף, או אור החיים, ושם חישבו את זמני הנץ בירושלים ע"פ האופק הנראה מעל ההר בגובה של שבע מאות וחמשים מטר מעל פני הים, וזאת בהתחשבות בהרי מואב במזרח, וע"ש עוד באורך לבאר ענין זה, ולכן משנה אחרונה עיקר למנות לפי הנץ הנראה ולא הנץ האסטרונומי, וכך יש לתפוס.

בברכת התורה,

יצחק יוסף

הראשון לציון הרב הראשי לישראל
ונשיא בית הדין הרבני הגדול

למסירת שמות לתפלה על ציונו של מרן: *8759 • מעוניין לקבל את העלון מידי שבוע למייל? office@moreshet-maran.com

**השיעור הגדול בתבל
של מרן הראש"ל שליט"א**

live

בשידור חי!

לצפייה: moreshet-maran.com

להאזנה בערוץ מרן: 079-916-5000

הצטרפו לקבלת

"הלימוד היומי בתורת מרן"
מידי יום לתיבת המייל שלכם!

שלחו מייל לכתובת:

9929972@gmail.com

- הלכות ברכות -

הברכות על פירות האילן

א. מי שריית צימוקים תמרים ותאנים, או מי בישולם, שקלטו טעם הפירות, מברך עליהם שהכל, אבל ברכה שלאחריהם יש להסתפק אם מברך ברכה מעין שלש או בורא נפשות רבות, לכן ירא שמים לא ישתה מהם שיעור רביעית, אלא בתוך הסעודה, שאז ברכת המזון פוטרם, או שיאכל פרי משבעת המינים וגם ישתה משקה, שאז יצטרך לברך ברכה מעין שלש ובורא נפשות רבות. ב. מי שריית צימוקים שמשך את המים מן הצימוקים, דין יין יש להם ומברך עליהם בורא פרי הגפן ולבסוף ברכה מעין שלש על הגפן ועל פרי הגפן. ובלבד שיהיו צימוקים שיש בהם לחלוחית דבש, שאם ידרוך אותם יצא מהן דבשן, אבל אם לא יצא מהם לחלוחית דבש, אין עליהם תורת יין. ג. פירות העץ שטובים למאכל בין כשהם חיים בין כשהם מבושלים, כגון חבושים וערמונים (קסטניאס), א. מברכים עליהם בורא פרי האילן, או מי בישולם, שקלטו טעם הפירות, מברך עליהם שהכל, אבל ברכה שלאחריהם יש להסתפק אם מברך ברכה מעין שלש או בורא נפשות רבות, לכן ירא שמים לא ישתה מהם שיעור רביעית, אלא בתוך הסעודה, שאז ברכת המזון פוטרם, או שיאכל פרי משבעת המינים וגם ישתה משקה, שאז יצטרך לברך ברכה מעין שלש ובורא נפשות רבות. ב. מי שריית צימוקים שמשך את המים מן הצימוקים, דין יין יש להם ומברך עליהם בורא פרי הגפן ולבסוף ברכה מעין שלש על הגפן ועל פרי הגפן. ובלבד שיהיו צימוקים שיש בהם לחלוחית דבש, שאם ידרוך אותם יצא מהן דבשן, אבל אם לא יצא מהם לחלוחית דבש, אין עליהם תורת יין. ג. פירות העץ שטובים למאכל בין כשהם חיים בין כשהם מבושלים, כגון חבושים וערמונים (קסטניאס), ד. פירות שאין נאכלים חיים אלא מבושלים, מברך עליהם בפה"ע. והוא הדין בירקות, שאם הם טובים כשהם מבושלים יותר מכשהם חיים, אכלם חיים מברך שהכל, מבושלים מברך עליהם בפה"א. ה. עגבניות נאכלות חיים ומבושלים, וברכתם בורא פרי האדמה. ו. המוצץ פירות כגון לימון מתוק או תפוח זהב וכיו"ב, אם המציצה היא דרך לעיסה בשיניו, מברך בורא פרי העץ כברכת הפרי, ושיעורו בכזית לברך ברכה אחרונה, אבל המוצץ המיץ של הפרי בשפתיו ואינו לועסו בשיניו, דינו כשותה את המיץ וברכתו שהכל, ואינו מברך ברכה אחרונה, מפני שאינו יכול לשתות רביעית בבת אחת. (חזו"ע ט"ו בשבט ברכות).

מתוך גליונות "קובץ בית יוסף"

לימוד בחזרת הש"צ לבחורי ישיבה, עשיית מנין ספרדי לברכת הלבנה בישיבה אשכנזית, אין לזוז מדברי רבותינו גם כשהם חולקים על חכמי המדע

ב"ה, ירושלים. כט כסלו תשד"מ

לכבוד ר'... הי"ו

שלום וברכה וישע רב

מכתבו מיום עש"ק ויחי תשמ"א, הונח במקום מסוים, ונעלם מעיני, כעת בראותי שאלותיו בדברי תורה, הנני לענות על מקצת שאלותיו.

א. נכון שאין ללמוד בעת החזרה, וגם לבחורי ישיבה אין להתיר, ובפרט שילמדו מהם עמי הארץ אם יזדמנו לעתות קרובות להתפלל עמהם, ויבואו להשיח בשיחה בטילה. וכן יש להקפיד על כך לפי הקבלה, לשמוע כל החזרה, ולא רק לכוין בחתימת הברכות בשביל עניית אמן. ומ"מ בין לחש לחזרה מותר לעיין בספר, מבלי להוציא בפיו. שהרהור לאו כדיבור דמי. ועמש"כ בשו"ת יבי"א ח"ב חאו"ח (סי' ד). ובשו"ת יחזו דעת ח"ג (סי' טז) בשם הגר"ח פלאג"י, שאפי' בעיון בעלמא בחידושי דינים שבסידור אין להתיר בחזרת הש"צ. וצינתי עוד אחרונים רבים. ע"ש. ורק בין תפלת הלחש לחזרה מותר בעיון בלבד.

ב. אפשר לעשות מנין בפני עצמו לספרדים, לומר ברכת הלבנה כפי נוסח הספרדים, ואין בזה משום לא תגודדו. ובפרט כשהאשכנזים מקדימים לברך ברכת הלבנה קודם שיעברו זימם מעת לעת מהמולד. בניגוד למה שפסק מרן הש"ע (סי' תכו), שיש להמתין ז' ימים. וכן מנהגינו. עי' יחזו דעת ח"ב (סי' כד).

ג. אין לזוז ממה שאמרו חכמים גם כשחכמי המדע חולקים עליהם. כגון להרוג כינה בשבת וכיו"ב. ועי' בגליון הש"ס להגרע"א (פסחים צד:) בשם ר"ת.

בכבוד רב

עובדיה יוסף

עובדות מהנהגותיו והליכותיו של מרן רבינו זצוקללה"ה

הנהגותיו

כל הבסיס של התלמוד נשען על התורה שבכתב

סיפר מרן רבינו הגדול זצוקללה"ה:

נכנסתי פעם לבחון תלמידים, הם למדו בגמרא דין שור תם שמשלם חצי נזק, ושור מועד נזק שלם, שאלתי היכן זה בתורה? לא ידעו כלום!

שאלתי היכן כתוב בתורה שהשואל חייב לשלם אפילו באונסין, ושומר חנם חייב רק בפשיעה? אך לא ידעו פסוקים מפורשים בפרשת משפטים, שמפורשים בהם כל דיני שומר חנם, ושומר שכר, שוכר ושואל. במקום שתחלה ילמדו עמם את הפסוקים, התחילו תכף ללמוד את הגמרא, ואפשר שגם המורה בעצמו אינו יודע את המקור.

תחילת כל ראוי שכולם יפתחו את החומשים וילמדו את הפסוקים, ורק לאחר מכן יגשו לגמרא, שכן כל הבסיס של התלמוד נשען על התורה שבכתב.

תלמודי התורה שמלמדים בהם את הילדים משחר נעוריהם, הם יסוד הלימוד שלנו, כמו שנאמר "חנוך לנער על פי דרכו, גם כי יזקין לא יסור ממנה". ולכן צריך ללמדם את דקדוק התיבות, שידעו לקרוא קריאת שמע כהלכתה בדקדוקה וטעמיה, ויוכלו לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום כהלכתם.

אמנם עיקר לימודנו בתורה שבעל פה, אך לא משום כך צריך לזלזל בתורה שבכתב. (מתוך הספר הנפלא "מעדני המלך - חלק ד, חינוך ילדים").

live

פינת ההלכה

של מרן הראש"ל שליט"א
מידי יום שישי בשעה 15.40

בשידור חי

ב"ערוץ מרן":

079-916-5000

שלוחה 77

[שידור חוזר בשלוחה 32]

ספרים נפלאים במחירים מיוחדים!

קובץ בית יוסף
תשע"ט

כת"י ומכתבים מומרן זיע"א,
ופסקי הלכה אקוטאליים מומרן
הראש"ל ומת"ח נוספים.

30 ₪ בלבד

הנחה למוסדות
וסוחרים

ילקוט יוסף
יום טוב
וחול המועד

סימנים:
תסה-תקמח
1070 עמודים.

40 ₪ בלבד

איגרת לבן תורה
החדש

ספר המוסר מאת מרן
הראש"ל
רבינו יצחק יוסף
שליט"א, בהוצאה חדשה
עם תוספות

25 ₪ בלבד

לרכישת כמויות ובודדים חייגו: 052-7116511

או באתר מורשת מרן: moreshet-moreshet.com/shop

"מורשת מרן" פורטל התוכן על מרן הרב עובדיה יוסף ולה"ה ומרן הרב יצחק יוסף שליט"א: www.moreshet-maran.com

יו"ל ע"י להבין ולהשכיל - ארגון להפצת תורה (ע"ד). רחוב הרב בלוי 14 ק. קרקע ירושלים. לכל ענייני העלון: *8759 דוא"ל: office@moreshet-maran.com
תרומות ניתן להפקיד בחשבוננו שבבנק מזרחי: 208346 סניף 569. לעדכון על נקודות לויין ברחבי הארץ: 079-916-5000 שלוחה 82